

schemer

Het bereik van het Hebreeuwse woord.

Het zelfstandig naamwoord צַל / TsàL komt betrekkelijk vaak voor en wordt meestal met ‘schaduw’ vertaald. Het is afgeleid van een werkwoord צָלַל / TsáLàL¹. Dit werkwoord komt in de Qal alleen voor in Neh.13:19, waar het betekenis heeft van ‘donker worden’ en in de Hiph’il alleen de participiumvorm in Ez.31:3, waar het met ‘schaduw gevend’ wordt vertaald. Het bovengenoemde zelfstandig naamwoord is het enige afgeleide woord.

De woordenboeken vermelden nog een homoniem צָלַל II / TsáLàL II, dat alleen voorkomt in Ex.15:10, waar het vertaald wordt ‘in de diepte zinken’. Het is verwant met een niet voorkomend werkwoord צוּל / TsuWL, waarvan twee zelfstandige naamwoorden zijn afgeleid:

1. צוּלָה / TsuWLáH, dat alleen in Jes.44:27 voorkomt daar met ‘afgrond / diepte’ wordt vertaald.
2. מְצוּלָה / MeTsóWLáH = מְצוּלָה / MeTsuWLáH, dat vaker voorkomt, o.a. in Jona 2:4 en meestal ‘afgrond / diepte’ wordt vertaald.

De verantwoording van onze vertaling.

Er zijn zowel etymologische als semantische argumenten om hier geen homoniemen aan te nemen, maar uit te gaan van één woordstam². Het gaat in dit Hebreeuwse woord om een ‘donkere diepte’ en dat is met ‘schemerdiepte’ of ‘diepe schemer’ weer te geven. Het gaat dus eigenlijk niet om ‘schaduw’, maar om ‘schemer’.

De gevolgen voor de teksten.

De tekst in Ex.15:10 in het grote lied van Mozes luidt dus : zij (de Egyptenaren) *gingen de schemerdiepte in*.

En Neh. 13:19 kan aldus vertaald worden: Het geschiedde (toen) de poorten van Jeruzalem *de schemerdiepte in gingen*.

In de teksten waar het zelfstandig naamwoord צַל / TséL voorkomt, vertalen we dit met ‘schemer’.

---

1. Maar het zou ook omgekeerd kunnen zijn, dat het werkwoord - denominatief - is afgeleid van het twee-radicalige stamwoord צַל / TsàL.

2. De woordenboeken noemen nog een dere homoniem צָלַל III / TsáLàL III, ‘klingel;en’, ‘bellen’ betekent en waarvan meerdere zelfstandige naamwoorden zijn afgeleid die allemaal met ‘bellen’ of ‘schellen’ te maken hebben. De stamverwantschap met de vorige woorden is niet onmogelijk, maar laten we hier buiten beschouwing.